

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Hétfő

154. szám.

Pest, september 11. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethetni csak a kiadónál országuton Kunewalder házában, vidéken a k. postahivatalnál.

Előfizetési ár:

Évnyegyre Budapesten 2 ft. 30 kr. vidékre postán 3 ft. 30 kr..

Egy hónapos elő fizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. peng. p. fizettetik.

Pest September 11.

A legfeszültebb kíváncsiság minden felé, s a legkomolyabb aggodalom az iránt, mi mindent hozhat nemzetünkre a mai nap.

A Bécsben járt küldöttség tegnap délután visszaérkezett.

Semmit de semmit sem hozott vissza.

Annyi van vele nyerve, hogy iszonyatos helyzetünk mindenki előtt diplomacie feltárva van abba bár ki bele tekinthet, s felette itéletét elmondhatja.

Ki hitte volna, hogy e loyális nemzet midőn tisztán csak meglevő törvényeinek fentartása végett bizalommal fordul a trónhoz, akkor olly száraz hidegséggel s leverő kevelységgel fogadtasék azoktól, kik mindenket csak Magyarország mérsékeltségének és hívségének köszönhetik.

A hir villámgyorsasággal fog rohanni szerte a hazában. Az országgyűlés küldöttsége a fejedelem trónja elől egy vigasztaló szót sem hozott vissza.

Vigasz nélkül a legsötétebb kedéllyel tért vissza tegnap délután négy óra után a küldöttség, s azóta a város folyvást a legnagyobb ingerültségben van. A dunaparton a váczi és urak utcáján az országuton a Museum környékén olly sűrű tömegekben hullámzik a nép, millyenre marczius óta nem emlékezünk.

Polgártársak ugy vagyunk, hogy teljesen és tökéletesen magunkra vagyunk hagyatva. Minket csak önerőnk menthet meg. E világon senki másban nem bizakodhatunk.

Oda jutottunk, hogy már nem alkotmányunk tova fejlesztéséről van a szó, hanem véres harcot kell kiállanunk, ha csak eddigi törvényeinket is főp akarjuk tartani.

Helyzetünk nehéz és leverő. Egyébaránt következetes eredménye az a ministerium eddig követett politikájának. Helyzetünk mint tragical propheta betűről betűre lapjainkban régóta lefestve áll.

E szóval tartoztunk magunknak, tartoztunk olvasóinknak, kik szavainkban eddig is hittek. Távol legyen tőlünk ez ünnepélyes perczen bár melly recriminatio. Nagyszerű perczeket élünk, ott vagyunk, hogy a hónapok elvesztését napok és perczek használatbavételével ki kell pótolnunk.

A ház, meg vagyunk győződve fel fogja tudni helyzetét fogni, és hozand olly rendszabályokat, millyent a helyzet komolysága igényel.

Mindenek előtt a Bécsben járt küldöttség történeteit kell elmondanunk.

E lapok szerkesztője maga is együtt volt a küldöttséggel következőleg a tényeket mint szemtanu fogja előadni.

Mindazáltal rövidnek kell lennünk, lapjainkban helyet kell hagynunk a bekövetkehető eseményeknek. Ki tudja, mellyik órában kaphatunk egy újabb hirt, melly nagyszerűségénél fogva az eddig tudottakat is érdekességéből kiforgassa.

* * *

A küldöttség délután öt órakor érkezett a császári városba.

Első kérdés az volt mit tettek azóta Deák és Batthyani ministereink, kik nyolcz kilencz nap óta ide fent időztek.

Felelet semmit, de nem saját hibájuk miatt. A camarilla e napokban borzasztó erőt és munkásságot fejtett ki, s a fejedelmet mérges lehelletével egészen övező körül.

Magyarország első ministere a királytól napok folytán audientiat sem kap!

A küldöttség boszankodva hallá az eddig történeteket, Batthyani és Deák Bécsbe jöven előterjeszték az ország kívánatait, hogy tudni illik a táborbani sorkatonaság közül sokan nem felelnek meg kötelességüknek, hogy a letett horvát bán, az osztrák ministerium, s a királyi ház némelly tagjainak kedvezésével látszik birni, sőt hogy az egész déli mozgalom, melly különösen az 1848-ki marcziusi törvények ellen van irányozva, magának a törvényt szentesítő fejedelemnek nevében intéztetik ellenünk.

A válasz e legigazságosabb kívánatokra az volt, hogy Batthyánit tán öt napig az udvarhoz sem hitták. Majd utasították őt Wessenberghez innen Latourhoz, onnan Doblhofhoz. Pontiusból Pilatushoz.

Igy bántak első ministerünkkel!

Végre nagy sokára a ministerelnök a királytól egy levelkét vett, mellyben az foglaltatik, hogy a minister a horvát és magyar bonyodalmak elintézése ügyében magát az osztrák ministerium utján a magyar kormányhoz bocsátott aug. 31kérőli szóló memorandumhoz tartsa!

Ezt mondta a fejedelem, mi által azon memorandumot ez által elfogadta magáévá, tette, saját akarataul kinyilatkoztatta.

És mit foglal magában ezen hires memorandum, melly mint mondják egy kilencz ivnyi diplomatikai jegyzék.

Semmit egyebet, mint hogy abban nagy tudossággal megdemonstratit miképpen az 1848-diki törvények a sanctio pragmatikával homlok egyenest ellenkeznek!

Képzeltető a hatás mellyet e hir vitele a felküldött képviselőkre gyakorolt.

Vessen mindenki számot magával és emlékezzék vissza azon percze, midőn e hirt először hallotta. Mit érezhetett lelkében ha e hazát, s a szabadságot szereti, akkor midőn a királyt oda hallja nyilatkozni, hogy új alkotmányunk vétesék vissza.

Eszterházi külügyministerünk látva, hogy az ügyek intézésében minden befolyástól ki van zárva, hivataláról lemondott, s kismártoni birtokába visszavonult.

A küldöttség átlátta, hogy fáradsága hasztalan lesz, hogy megbízóinak egy vigasztaló szót sem vihet vissza. Mind az által elhatározta magában, hogy megbízatásában el fog járni, s az ország kívánatait a fejedelem széke elébe fogja terjeszteni.

És azonnal elkészítettet a beszéd, mellyet a küldöttség elnöke a király előtt el fogna mondani. E beszédet, már közöltük.

Ugy volt, hogy pénteken tizenkettőkor fog a küldöttség a király elébe becsátatni.

A küldöttek a volt erdélyi kancellaria terében nemzetiesen öltözve a kitűzött órára várakozának, a mint kevéssel a tizenkét óra előtt nagy sebességgel jő Batthyáni Lajos s minden motivatio nélkül elmondja, hogy ő felsége a küldöttséget ma el nem fogadhatja!

És csak estére kilencz órára fog tudtul adatni az elfogadás óraja.

A küldöttség azonban már ráhatározta magát, hogy bár mi történjék csak bevárja, ha bár ez időzéssel a kiszabott huszonnégy vagy legfeljebb negyvennyolcz óra ezalatt egészen lefolyt

Este kilencz órakor ismét az erdélyi kancellaria terembe gyűltünk.

Nagy feszültséggel várta mindenki az új híreket. Pázmándi elnök előterjeszté, hogy ha a de-

putatio a megkésztett beszéd szövege mellett megmarad ő felsége audientiaát nem fog adni.

Nem akarunk itt a szenvedélyességhez folyamodni csak a legkétségbeejtőbb szárazsággal mondjuk ki, hogy e szerint a nemzet panaszait el nem mondhatja, hogy a nemzet a királynak csak azt, s csak annyit mondhat el, mennyit a camarilla megenged.

A deputatio ekkor titkos ülésbe ment át, hol a legfelsőbb helyről ajánlott éjjel utánig tartott viták után elfogadtattak.

Valóságos satira volt. A képviselők háza egy deputatiót küld fel, melly a ház érzelmeit kifejeze. A camarilla mellözve a magyar ministeriumot a beszédet bekéri, s módosításokat ajánl, egyszeremind előmutatja írásban mit fog válaszolni a király akkor, ha a deputatio az ajánlott módosításokat elfogadja!

És midőn az audientia órájára váránk a deputatióból néhány tag érkezik, kezökben egy falragasztványt hozva, mellyet maga Ferdinánd irt alá.

Tartalma olvasóink előtt tudva. A király Jellacsicsot minden eddigi katonai és polgári hivatalába visszahelyezi, s atyai szívének szomorúságát jelenti ki, az iránt, hogy őt egy legfensőbb kéziratában rangjából letétette, s ellene mint felségsértő ellen a közkeresetet elrendelte. Továbbá a hű bán kedves elismerést nyert az összes monarchia, miként a dynastia érdekében folytatott érdemteljes működéseért.

Ha mi a hatást, mellyet e menykőcsapás előidézt, leírni akaránk, a jelenetet az olvasó sokkal kisszerűbbnek fogná képzelni, mint az volt.

Soha annyi sötét arcot, soha olly metsző fájdalmakat, elkeseredést, és leverettséget!

Illy kedélybe indult el a küldöttség Schönbrunba a király jelenlegi lakhelyére.

A palotába érkezve, egy kamarás a küldöttség elébe jött, s őket bejelentés után egy másik szobába vitte.

A király s királyné már jelen voltak, ő felsége fekete pantalon, magyar dolmányt viselt, kezében egy fehér kendő, mellyel magát több ízben törölgeté.

A királyné fehér ruhát, veres szalagot s hajatában zöld leveleket öltött magára.

Pázmándi hangos szóval olvasá fel a módosított beszédet, mi alatt a király többnyire a földre sűtő szeméit.

A király háta megett csak néhány német kamarás állott. Batthyáni és Deák a küldöttség közé vegyültek, mi annak volt jete, hogy miniszterink az adandó válasz iránti tanácskozára meg nem hivattak.

Ő felségének az országos küldöttségnek adott válasza.

„Nehezen esik szívemnek, hogy az országos választmány által kifejezett nemzeti kívánságnak lejövetelem iránt, elgyengült egészségi állapotom miatt, eleget nem tehetek.

A törvény-javaslatokat meg fogom vizsgálni, s ha azokra nézve valami észrevételem volna, azt senki ne magyarázza úgy, mintha a már fennálló törvényeket félretenni, vagy megsérteni akarnám.

Ismétlem, hogy eltökélt akaratom: magyar koronám birodalmának törvényeit, integritását és jogait királyi hitem szerint fenntartani.

A mi a többi, önök által érintett pontokat illeti, ezek részint már a nemzet kívánatai szerint elintéztettek, részint a legrövidebb idő alatt, a ministerium utján, nyilvánítani fogom irántok szándékomat.“

Ennyiből áll a felelet. A küldöttség a legnagyobb csendben, minden éljenzés nélkül visszavonult, s másfél óra mulva hajóra szállt.

Pozsonyban lelkesen fogadtatánk. A partokon délutáni két órától fogva a megérkezésig folyvást sűrű tömeg hullámzott. Este nyolcz és kilencz óra között a zöldfa-vendéglő előtt a küldöttekkel egyetemben népgyűlés tartatott, hol a városi népség a szónoklatokat folyvásti éljenkiáltásokkal késérte.

Batthyáni és Deák velünk jöttek. Mindazáltal ők, és a követek is, igen ovatosak valának a másnapi teendők iránt előlegesen valamely vélemény nyilvánítani.

Efélék csak bizalmasb magán köröcskében történhetek.

A legmélyebb fájdalom ült lelkünkön. A királyi válasz jelentéktelen és minden színnéküli. Különösen miután tapasztalni vagyunk kénytelenek hogy az illy magas nyilatkozatok sem maradnak magokkal következetesek.

A fájdalom felülmúlt minden képzélet. Elöttünk állott az ujászületett szép Magyarország, ifju szabadságával, és boldog álmaival és mindez egy embernek gyengesége miatt, kit rozszakaratu tanácsadói nem irtóznak saját magával, és ünnepelesen adott szavával contradictio-ba hozni mind e szép remények egyszerre füstbe mennek, s előttünk a buta confusio, ármány árulás és vérfertőzet szörnyü országa nyílt meg.

Magyarország s az osztrák tartományok minden természeti kedvezményekkel megáldva vannak, hogy boldogok legyenek. A nép megérdemlé azt, hüvebb és loyálisabb nép nincs Európában másutt.

És erre csak az kellene, hogy Ferdinand az ő igazi barátjainak tanácsára hallgatna. A királynak csak egy szavába kerülne, s ez országok mellyek pusztulásnak indulnak néhány rövid év alatt mind felvirágozhatnak.

Boldogok lennénk jogban és szabadságban, s a fejedelmet mindenki vérével oltalmazná meg.

Testvériségben élének az emberek s nem álmodnak senki ama szörnyü gondolattal, hogy olly emberek egymásra haragudjanak, egymást megölni pusztítani, és gyilkolni készüljenek kik nem hogy valaha egymásnak vétettek volna hanem nem is ismerik egymást.

És minek kell történni, egy néhány kevesek hiúsága, rosz akarata és szomoru dicsvágya miatt sarkából forgattatik meg az ország. E kevesek felhasználják a butaságot és önérdeket s a szép földből mellynek rendeletése hogy földi paradicsom legyen, pusztító csatatér lesz.

Kérdjük, nem dicsőségesbb dolog volna Ferdinándnak alkotmányos uralkodónak lenni. Békét engedni a népségeknek, és alkotmányos érzelmeknek.

Nem képzelhető feketébb dicsőség, mint leverni az eszmék országát, s helyébe feltűzni az absolutismus vaspálczáját.

A király válasza nem határozott. És ha határozott is volna, ha tények reá rögtön nem következnek, ki kezkesedik róla, hogy a következő perczben a kigyó kamarilla egy más értelmü nyilatkozatot nem csikar ki tőle.

Tőle, kit úgyis minduntalan rémitgetnek, s ki nek valószínűleg mindig azt sűgják fülébe, hogy a democraticus gondolkodásuak mind megannyi conventi királygyilkosok.

A koczka el van vetve.

Mindnyájan éreztük azt, hogy akkor, midőn minket Bécsben így fogadtak, ugyanakkor a camarilla gondoskodott arról, hogy azalatt minket, mi nálunk még hatalma alatt volt ellenünk felingerüljön.

Éber figyelem legyen minden felé.

És vártuk, s szinte kíváncsiak voltunk rá, hogy itthon a titokban és nyilván működő kamarillának minő jelenségeire fogunk találni.

Itt volt mindjárt az első Komárom.

Besze őrnagy azt állította, hogy a várba több nemzetört nem akarnak beereszteni.

Épen Komárom alatt voltunk midőn Majthényi 240 emberrel megérkezett s a hajóból kiszállott. Mi eljöttünk ott hagyva őt a bizonytalanságban.

A jelenlövőknek nagy fájdalmára esett hogy Batthyányi a több mint félóra kikötés alatt be nem ment a várba, s nem kísérte be a nemzeti katonaságot.

Estére megjött a hír hogy Majthényit csak ugyan nem ereszték be*) és így, ha csak egy rögtön állítandó tábor körül nem veszi Komáromot ott hazánk szívében egy megdönthetlen ellenséges erő fészkel meg magát.

Mi részünkről a mostani várparancsnokot nem ismerjük, sőt örömet föleszszük róla hogy a nemzetörséggel ügyünk mellett búzgólkodni is akar de ha ő magyarérmü is, azt hisszük a camarillának lehet annyi hatása hogy ő helyébe bármelley úton más egyén jusson a parancsnokságra.

Itt a városban mindenfelé katonaság érkezéről beszélnek.

Annyi bizonyos hogy a kaszárnyai vérengzés után innen kiment Ceccopieri bataillon, meglehet nem a magyar ministerium rendeletére tegnapi Budára jött. Beszélnek még a Wilhelm gyalogok-ról is.

A pesti kaszárnyákban az idegen és nemzeti erők közt meglehetősen arány van.

A pattantyus laktanyában van 350 német canoniere 260 pedig magyar de minden munitio az első kezében van.

Ellenben van ott 1800 emberünk. —

A városban a magyar ügyek, mellyet határozott jó hangulat uralkodik. Volnának ugyan kik egy uj hatalom megállása esetére át pártólnának, de kezdeni illyen emberek nem mernek.

Egy bizonyos és diplomaticus.

*) Legujabb értesülés szerint Majthényiek akadály nélkül bebocsátattak.

Velünk másképp beszélnek másként cselekesz- nek, soha erőszakosan nemzet nem volt inger- lülvé a lázadásra mint mi.

A kinek egy batkányi belátása van meggyö- ződhetik, hogy a camarilla Magyarországból egy második Gallicziát akar csinálni, úgy t. i. hogy az szabadelvűséget képviselő elem magától a nép- től üldöztessek.

Ezt megteszi Austria, ha meggyöz, még ak- kor, ha egy alku által az efféle tervre a legalkal- masabb eszközöket kezébe adjuk.

— Ma reggel és délután a ministeriumnál több granátos és gyalog osztálybeli katonák je- lenték magokat, kik azonnal a Kossuth nevét vi- selő honvédek közé iraták be.

Délután 5 órakor szinte e cél végett láttunk Bathányihoz néhány granátost bemenni. Egy- másközt oláh és magyar nyelven beszéltek.

A tényt csak azért említjük hogy consequen- tiát huzhassunk minő nyilvános agitációknak kell a katonaság között folyni, hogy a közlegény is illy lépésre adja magát! sapienti pauca.

Örvendve látjuk őket.

Délután 5 órakor.

Ma egész délelőt a két ház egyesülten titkos conferenciát tartott.

E pillanatban a legbotrányabb hír kereng, hogy ministereink mindnyájan le akarnak mondani. Csak e kellene most.

Most a legnyiltabb veszedelem örvénye előtt! Ők, kik olly kényelmesen, biztosan, s mosolyok közt biztaták a nemzetet!

Most, midőn az ország azt várta, hogy hadd lássuk hát azt a nagybölcseességű politika erejét, mellyhez annyi fontos képeket vágtak, melly előtt a pesti Hírlap kalapot emelt, s mellyért azokat, kik ellene szóltak, annyi metsző bántalmakkal il- leték!

Ma provisorius kormányról beszélnek. Minek beszélnek róla, mire való azt dobbal trombitákkal kimondani. Tegyenek a ministerek felelősségük mellett úgy mintha azok volnának. Így kellett volna tenni, különben régen ezeldt!

A ministeriumnak maradni kell, hanem ne- hány alkalmatlan jó lélek helyébe vegyenek be pár fogas gyereket.

Pest September 11.

Végre csakugyan kiütötte magát a szeg a zsákból.

A reakciónak bukott hősei nyíltan felemelék fejüket s kitalálák mit négy hónap óta az armány konyháján honarulás edényeiben főztek.

És hangosan kiáltják fülünkbe — „add igába nyakad, vagy vessz el.“

Szabadok voltunk, minőnek lenni minden em- bernek közös joga van, testvéri karral ölelünk az idegent, ki éhen vándorolt hozzánk, és kővér földünkbelől, mellyről még vérünk utóceppje le nem száradott, adánk neki ingyen, mennyit mivel- ni bírt, jóakarói voltunk az egész világnak, s odaadtuk neki mindenünket a mink volt, magunk- nak azt tartánk csupán, mit naponként szánkba

hányni kelle, s kik sovárogyva néztek kanahánunk- ra — öllel hánytuk annak elébe kincseinket.

Testvérei lettünk egy talált néptöredéknek rongyaiból kibujtatva biborba öltöztettük azt, és trónt csináltunk neki nagyot — hatalmast.

Igy raktuk fel Bécsnek palotáit, így lön az metropolisa egy nagy birodalomnak, mellynek fényt és tekintélyt mi kölcsönözünk.

És mit tevének dynastiánkért? Határtalan hü- séggel imádtuk királyunkat, s bár alkotmányun- kon csorbákat ejtve megszegte királyi esküjét magunk állánk fel mellette gaztanácsadóktoi ámi- tatása mentésével, kunyoráltunk ott hol követel- ni volt jogunk, s a megtagadás és nyomorgatás- ért viszonzásul midőn jött egy világostromló Napoleon és ígért álszabadság helyett valódi füg- getlenséget s önálló alkotmányt — kardot von- tunk s királyunkért megküzdünk a halállal.

S most tekintünk szét — hogy vagyunk?

Vendégeink pártot ütnek a gazda ellen, ki nekik hazát adott s megosztá velök polgárjogait.

A szomszéd külföld örül veszedelmünkön, s a bellázadókka czimboraságban czudar hálátlanság- gal vesztünkre tör

Sőt maga a dynastia — s ez fáj leginkább elfojtva nemesebb érzelmek szavát szívében in- kább akarja rabszolgák — mint szabad polgárok fölött uralkodó székét felépíteni.

S királyunk? Ő körülfogva az armány csel- szövényeitől ámitás s ijesztgetés tukmált szem- üvegén által be nem láthatja tisztán népének is- tenadta szent érdekeit, s mig itt szabadság har- cza foly, rabláncz a vagy járom ellen, vele kör- nyezői pártütésnek dühös csatáját s a titánok olymp elleni szentségtörő küzdését láttatják.

S így lön velve egy mérlogbe tettetés s hizel- gés asztalánál fölhozott udvaroncok szennyes ér- deke, egy összes nemzet szabadságának érdeké- vel, így lön a népfel ségnek magas eszméje sárral dobálva azok által, kiknek az új szabadság em- beribb institutio előtt lekelle vetni embernyo- morgató dolyfös hatalmuknak korbácsát.

Hiszem jól tudjuk, mint állanak Bécsben a dolgok, tudjuk kik által szüretik meg minden hang, mielőtt a fejedelem fülébe eljutna, s mint van megvesztegetve körülte a levegő, melly meg- mérgezi már a szót is a királyi lak termeiben.

Hát nem egyesek üznek-e szennyes játékot velünk, nem egyesek szabták-e meg e nemzetnek mit mondjon végelhatározása komoly perceiben királyához, nem egyesek armánykodásának esett- e áldozatul az aquilisi fejedelmi szó lesz s ezzel szabadságunk egész eszméje.

Nem az ő művek-e hogy midőn a király is- mert vallásossága miatt fél esküszegő lenni mi- ként elődei, s valóságá kívánja tenni a magyar alkotmány irott chartáját, felállítják előtte a meg- csonkított s vérző pragmatica sanctionak kísérte- ti képét, s felhívják a királyi apák sohajtozó lel- keit sírjokból, s a jövődők boszujának véres kardját villogtatják meg csak hogy a megtört erejü király gyöngé akarátát, érdekeik műhelyé- nek tüzhelyére fúvóul alkalmazhassák.

Nem egyesek roszelelkűséggé kényszerít-e a jó fejedelmet, hogy megtörje aprilisban önként s csupán szelleme sugallatából eredt szavát, s nem űk ütnek-e magával a felséggel vétkes játékot, mi- dőn koronáját legbizonytalanabb koczára teszik?

És ez mind a szabadságnak halált esküdött camarilla műve.

Azonban épen azért mert itt népek sorsa felett csak egyesek armánya kaczerkodik, és mert egyeseknek bár mennyire kedvelt előszülöttei le- gyenek is a sorsnak, az itteni igazság, mérlegét kezökbe soha nem adja — lehetetlen, hogy ügyünk helyrehozhatlanul el volna veszve.

Bár öt a mult hó alatt, mig mi érdekeink szentségének tudatában jelenünkre nem gondolva szép jövődőről almodánk s tétlenül heverénk visszanyert jogaink párnáin, Bécs és Salzburg re- actionariusai legügyesebb czél szálaiból szőtt hálóval fontak is körül minden oldalról, a honszeretet fog találni fegyvert, mellyel azt szétvagdálja.

A magyar oddig is ha a veszély csak távol- ból fenyegeté, lábát sem mozdította, s mindaddig békén szundikált mig a láng össze nem csapott feje fölött, de ekkor elszántan ragadá föl fegyve- rért, a baj növelé bátorságát, s dicső győzelmet vivott ki mindig ellenein. Miként némelly beteg- ség csak elhatalmazása nagyobb fokán gyógyit- ható gyökeresen, ugy e nemzetnek végveszéllyel fenyegető csapás kellett, hogy jóhiszemű ámul- tásából kiébredve összeszedje hevert erejét, s önállása megszilardítására felhasználja mindazon előnyöket miket helyzete kezére ad, de mikhez ez ideig soha nem nyult.

És ez történeendő most; ha csekélységekért, eddig nem pazaroltuk erőnket csak azért történt, hogy annál biztosabban léphessünk fel ott, hol győzelmünkhez életünk lesz kötve, s megmara- dásunk a szabad nemzetek sorában.

Az idő itt van; ha el nem oszlatjuk a felhőt mellyből ránk most veszélyzivatár záporzik, le kell mondani e szép hazáról, melly ezután csak szolgaságot birna nyújtani a régi szabad magyar faj rabságba görbedt nemzedékének.

Ha fel akarjuk tartani fajunkat, ha élvezni akarjuk nyolczszázados küzdésünk gyümölcseit, s ha megkivánjuk tartani sértetlenül fejedelmünk- nek e koronát mit egykor ősapjának fényben tün- dökölve adtunk át — győznünk kell okvetleuul győznünk úgy, hogy elleneink többé lábra ne áll- hassanak.

Azért fol a lelkesedés teljes erejével, ragad- juk elő a fegyvereket mik hajdan győzelmet bir- tak aratni nyugoton s keleten s ha berozsdásod- tak, tisztítsuk meg elleneink véreben azokat, és valamint miénk volt e hon szerzésének dicsősége — ugy miénk lesz osztatlanul szabadon megtar- tásának érdeme is.

Cserző Bencze.

Nyilatkozat.

Ezen lap 149. számában Ugocsából K-váry álnév alatt egy közlemény áll — melly holmi ke- rületbeli képviselővé elválasztatásomat ugy akar- ja előtűntetni — mint egy reactionáris elem kifoly- lyását — a nemességét — melly a nép jogaival megbarátkozni nem tud.

Hogy itt az ugy nevezett nemesség magát a néptől elkülönözi — éppen olly valótlan és koholmány — mint azon állítás — melly azt akarná elhíttetni: — hogy háromszáz ember — néhány ezerre menő népet megfutamtott — pedig a katonaság is jelen volt.

Édes K-váry ur! elvbarátomat rágalmával el nem hittedi ön — hogy irántam reactionális elemnek — ha ilyen kerületünkben létezne is — bizodalma lett volna, mert politikai életem egész mu'tja tanusítja — mikép hazafüségomat nem marcezius hozta meg — hanem tanulókoromtól az absolutismus ellen törve — már az öszpontosítva munkálódott országos ellenzék' bizodalmit felszólításaiiban is szerencsés voltam birni.

Valamint tehát elvlasztatásom fény-részéről tett amaz előadást valótlan és koholmány — egy a választóelem jellemzését — melly bizodalmit megfúttatott — rágalmazásnak nyilatkozatom. A' kérvényhez — mi ez érdemben mint hallom beadatik — semmi szólóm nincs; — annak nyomatekát is illető bírása meg fogja mérni.

Költ Pesten sept. 8.

Török István.

Nyilt levél a pesti Hirlap szerkesztőjéhez!

Hamis tanubizonyoságot ne adj felebarátod ellen.
8-d. parancsolat.

Ámbár mi, kik a verbászi taborban hoszabb időt töltöttünk, már aztat, miszerint az események némelly ujságírók által elferdítve adának a közönség elé, megszoktuk; mindazonáltal a Pesti Hirlap ha jól emlékezem 151. számában foglalt ferde előadásán a temerini szomorú éjnek, annál inkább megbotránkoztunk, mert abban a heves-megyei őrsereg, mellynek katonai jó magaviselete az egész tábort n elösmerve, azon ferde bírálattal illetetik, mintha minden rendet felbontva gyávaságból állásait elhagyta volna.

Önhöz szerkeztő ur, kit különben tisztelek nincs csak azon egy szavam, miképen sajnálom önt, hogy minden fáradsága mellett az egész verbászi taborban nem tudott egy jóra való igazságszerető correspondenst feltalálni, de szavam nagyon olvasóhoz, néhány seregem, mellyben szolgálók, s tulajdon becsületemet igazoló szavam.

Már 28-ikán megtámadtatunk a Temerin körül sáncokban levő ráczi ágyú és csapatok által, a legelső ágyúgolyó végett, melly egy előttünk álló

gyalog szakaszon keresztül 6-dik századunkhoz közel a földbe csapott a közellevők helyeikből ki-mozdultak, előljárók által a legkeményebb szavakkal utasítottak rendekbe, ezen csekélységért volt mit hallani az egész zászlóaljnak leginkább a Lopresti lovagoktól és a sorkatonatisztek-től, de épen azon Lopresti lovagot Kazinczy polgártársamat, ki leginkább kelt ki, akkor reggel a nemzetőrsereg ellen szólitom bizonyosággal, hogy nem ő volt-e az ki, látván hogy a zászlóalj a legkeményebb ágyútüzben estéli 7 óráig nyugodtat, mint a legjobb sorkatonaság állott, — minden felszólítás nélkül ezen szavakkal jött a zászlóalj elébe, barátim, reggel megbántottam önöket, mert némellyek megérdemlék, ime most engedelmet kérek, — adja isten, hogy minden katonaság úgy mint önök viselje magát. — Azon gyászos éjszakán a nemzetőrség a katonasággal együtt működve akkor hagyta el állásait, midőn a falu háta megett lánggal égvén a temerini statio parancsnokátul visszarendeltetett. Az éj sötét, a dispositio a legczélszerűtlenebb, a ráczi csapatok manővere, a legexactabb volt, az ellenünk működők sok ágyúkkal birtak, mert mindjárt eleinte 24 játszott ellenünk, de fojhivám Lahner őrnagy urat vagy Hüttinger, Herczinger kapitányokat etc. kiknek nemzetőrszólályaink parancsuk a'att volt, hogy nem a sorkatonasággal egyszerre gyűltek-e a különféle állásoknál a magtárnál össze nemzetőreink s Máté alezredes parancsára katonai rendben vezettek gr. Almásy őrnagy által Kérre, hol az alezredes ur parancsára a Jarekben levőkkel egyesülnünk kellett, — vagy talán a jarekiak is megfúttak, kik kétszer visszavervén az ellenséget csak a legszigorúbb parancsra vonultak Kér felé. Ehhez azt tartom nem kell commentár, de fájdalmas, hogy azon hazafiak, kik a ministerium felszólítására a legnagyobb do-logidőben házaikat, családjukot, — vagyonaikat odahagyják, s mindeneket készek fölálodni, gyakorlatlan kezeikkel kaszákkal ágyú elejébe állanak a legnagyobb fáradságok közt életveszélyben a legnagyobb kézséggel teljesítést köteleességüket, alaptalan hírek következtében, meg becsületeket is veszélyeztessék.

Önt pedig k. correspondens uram fölszólitom, miszerint alapos tudósítást szerezzen ez ügyben magának, s jobbitsa ki a 151. számban adott tudósítását, mert én önt mind addig becsületsértőnek nyilvánítom, s ha tetszik minihogy úgy is visszatérek Verbászra, nyilvánítoimmal bővebben is értekezhetünk egymással.

Földvári Kálmán

a hevesi őrsereg 2-dik zászlóalji segédtiszt.

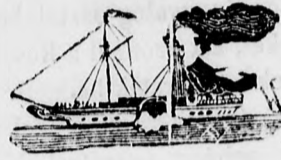
H I R D E T É S E K.

(3-6)

Nemzetőrségi egyenruhák,

mint: atilák, nadrágok, köpenyek és csákók készen — vagy egész századok számára a legrövidebb idő alatt is a legjutányosb áron kaphatók

Singer Ign. és társnál,
nagyhid-utca 9. sz. Haris-féle házban.

Gőzhajók járása

septemberben 1848.

Pestről Bécsbe mindennap reggeli 6 órak.
" Eszékre vasárnap, kedd és pénteken reggeli 5 órakor.

A dunagőzhajótársaság főügyvivősége.

Magyar központi vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik september 1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 óra 30 perc.

" " tehervonat délben 11 órakor személyvonat délut. 1 1/2 óra

Szolnokból Pestre. Tehervonat reggeli 4 óra 15 perc.

" " Személyvonat reggeli 6 óra 45 perc.

" " Személyvonat délután 1 óra 45 perc.

Pestről Vác felé reggel 7 órakor.

" " délután 3 óra 30 perc.

Váczról Pest felé reggel 8 óra 30 perc.

" " délután 5 „ 45 „

A magyar központi vasut igazgatósága által.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.